

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
पदपूर्ति तथा बढुवा समिति
सानोठिमी, भक्तपुरको

**उप निर्देशक/वरिष्ठ प्राविधिक अधिकृत/परीक्षा उप नियन्त्रक/शिक्षालय प्रमुख/
कार्यालय प्रमुख/वरिष्ठ सुपरीवेक्षण अधिकृत
(अधिकृत स्तर द्वितीय श्रेणी प्राविधिक तथा प्रशिक्षण सेवा) पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम**

सेवा : प्राविधिक तथा प्रशिक्षण	समूह : प्राविधिक	उप-समूह:
पद : उप निर्देशक/वरिष्ठ प्राविधिक अधिकृत/परीक्षा उप नियन्त्रक/शिक्षालय प्रमुख/कार्यालय प्रमुख/वरिष्ठ सुपरीवेक्षण अधिकृत		
स्तर : अधिकृत स्तर द्वितीय श्रेणी		
पाठ्यक्रमको रूपरेखा : यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा लिइने छ :		
प्रथम चरण : लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क : ३००	
द्वितीय चरण : अन्तरवार्ता	पूर्णाङ्क : २५	

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा योजना

पत्र	विषय	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अंक भार	समय	पूर्णांक	उत्तीर्णांक
प्रथम	खण्ड क प्रशासन र व्यवस्थापन (सबै समूहको लागि)	विषयगत- समस्या समाधान	१	$१ \times २५ = २५$	३ घण्टा	१५०	६०
		विषयगत- तर्कयुक्त एवं विवेचनमूलक	५	$५ \times १५ = ७५$			
	खण्ड ख सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	विषयगत- समीक्षात्मक समाधान	५	$५ \times १० = ५०$	१ घण्टा		
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	विषयगत- समस्या समाधान	१	$१ \times २५ = २५$	४ घण्टा	१५०	६०
		विषयगत- तर्कयुक्त एवं विवेचनमूलक	५	$५ \times १५ = ७५$			
		विषयगत- समीक्षात्मक समाधान	५	$५ \times १० = ५०$			

द्वितीय चरण : अन्तरवार्ता योजना

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
व्यक्तिगत अन्तरवार्ता	२५	मौखिक

- यस पाठ्यक्रम अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिइनेछ ।
- आन्तरिक प्रतियोगिताको परीक्षाको हकमा सेवा सम्बन्धी विषय (द्वितीय पत्र) को मात्र लिखित परीक्षा हुनेछ ।
- माथि उल्लेखित पदहरूको लिखित परीक्षा प्रथम खण्ड (क) र खण्ड (ख) को लिखित परीक्षा एउटै प्रश्न पत्रबाट एकै दिन वा छुट्टा छुट्टै प्रश्न पत्रबाट छुट्टा छुट्टै दिन लिन सकिनेछ । यसै गरी द्वितीय पत्रको परीक्षा पनि एउटै प्रश्न पत्रबाट एकै दिन वा छुट्टा छुट्टै प्रश्न पत्रबाट छुट्टा छुट्टै दिन लिन सकिनेछ ।
- सम्भव भएसम्म सबै प्रश्नहरू नेपालको सन्दर्भ गांसी सोधिनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रममा जे सुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ (तीन) महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा रहेको सम्झनु पर्दछ ।
- विषयगत- समस्या समाधानका उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्न अनुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।
 - पहिलो भागमा समस्याको पहिचान
 - दोश्रो भागमा समस्या समाधानका लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम
 - तेश्रो भागमा समस्या समाधानका लागि सुझाव
 - चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने ठोस तरिका

८. प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तरवार्तामा सम्मिलित गराईनेछ ।
९. पहिलो चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूको प्राप्ताङ्क र द्वितीय चरणको अन्तरवार्तामा प्राप्त गरेको अंक जोडी योग्यताक्रम अनुसार सिफारिश गरिनेछ ।
१०. प्रथम पत्र **खण्ड क र खण्ड ख** को लिखित परीक्षाको उत्तरपुस्तिका प्रत्येक खण्डको छुट्टा छुट्टै हुनेछ । यसैगरी **द्वितीय पत्र**को लिखित परीक्षा (**विषयगत-समस्या समाधान, विषयगत- तर्कयुक्त एवं विवेचनामूलक र विषयगत- समीक्षात्मक समाधान**) को उत्तरपुस्तिका छुट्टा छुट्टै हुनेछ ।
११. पाठ्यक्रम लागू मिति : २०७० माघ २३ गते देखि ।
१२. पाठ्यक्रम परिमार्जन मिति : २०७३/०४/२९ गते ।
१३. यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लेखित सेवा/समूह/उप-समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
पदपूर्ति तथा बहुवा समिति
सानोठिमी भक्तपुरको

उप निर्देशक/वरिष्ठ प्राविधिक अधिकृत/परीक्षा उप नियन्त्रक/शिक्षालय प्रमुख/
कार्यालय प्रमुख/वरिष्ठ सुपरीवेक्षण अधिकृत
(अधिकृत स्तर द्वितीय श्रेणी प्राविधिक तथा प्रशिक्षण सेवा) पदको
खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : खण्ड (क) प्रशासन र व्यवस्थापन

पूर्णांक : १००

१. राज्य र सरकार

- १.१ व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.२ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन
- १.३ नेपालको संविधान

२. सार्वजनिक प्रशासन

- २.१ सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा
- २.२ कर्मचारी प्रशासनका आधारभूत पक्षहरू
- २.३ आर्थिक प्रशासन - बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन

३. व्यवस्थापन

- ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा
- ३.२ व्यवस्थापनमा नेतृत्व, उत्प्रेरणा, निर्णय प्रकृया, नियन्त्रण र समन्वयको महत्व
- ३.३ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली

४. विकासका आयामहरू

- ४.१ विकास प्रशासनको अवधारणा
- ४.२ विकासमा जनसहभागीता
- ४.३ चालु आवधिक योजना
- ४.४ दिगो विकास
- ४.५ बिकेन्द्रिकरण
- ४.६ गरिबी निवारण
- ४.७ सुशासन
- ४.८ विकासमा गैरसरकारी संस्थाको भूमिका
- ४.९ जनसंख्या र बसाई सराई

५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार

- ५.१ लोकतन्त्र र समावेशीकरण
- ५.२ कानूनी राज्य
- ५.३ मानव अधिकार
- ५.४ लैंगिक सवाल (Gender Issues)
- ५.५ आरक्षण र सकारात्मक विभेद
- ५.६ प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व

६. नेपाली समाज र यसको बनोट

- ६.१ नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरूको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था र रहनसहन
- ६.२ महिला, दलित, आदिवासी जनजाती, मधेशी, थारु, मूलसिम, पिछडावर्ग, अल्पसंख्यक, सीमान्तीयकृत, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, किसान, श्रमिक, उत्पीडित वा पिछडिएको क्षेत्रका नागरिक तथा आर्थिक रूपले विपन्न खस आर्यहरूको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरू, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरू

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
पदपूर्ति तथा बढुवा समिति
सानोठिमी भक्तपुरको

उप निर्देशक/वरिष्ठ प्राविधिक अधिकृत/परीक्षा उप नियन्त्रक/शिक्षालय प्रमुख/
कार्यालय प्रमुख/वरिष्ठ सुपरीवेक्षण अधिकृत
(अधिकृत स्तर द्वितीय श्रेणी प्राविधिक तथा प्रशिक्षण सेवा) पदको
खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : खण्ड (ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय

पूर्णांक : ५०

१. निजामती सेवा ऐन, २०४९ र निजामती सेवा नियमावली, २०५०
२. सार्वजनिक खरीद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४
३. बातावरण संरक्षण ऐन, २०५३ र बातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४
४. विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०४९
५. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र सम्बन्धी जानकारी
६. वैदेशिक रोजगार ऐन, २०४२
७. Public Work Directives
८. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
९. शिक्षा ऐन २०७२ र तत्सम्बन्धी नियमावली
१०. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्को पृष्ठभूमि र महत्व
११. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम नीति, २०६९
१२. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् ऐन, २०४५ (संशोधन सहित)
१३. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् नियमावली, २०५१ (संशोधन सहित)
१४. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी विनियमावली, २०६२
१५. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् कर्मचारी सेवा, शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी विनियमावली, २०६९

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
पदपूर्ति तथा बहुवा समिति
सानोठिमी भक्तपुरको

उप-निर्देशक/बरिष्ठ प्राविधिक अधिकृत/केन्द्र-शिक्षालय प्रमुख/बरिष्ठ सुपरीवेक्षण अधिकृत/
परीक्षा उपनियन्त्रक/कार्यालय प्रमुख
(अधिकृत स्तर द्वितीय श्रेणी प्राविधिक तथा प्रशिक्षण सेवा) पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पूर्णांक : १५०

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

१) प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालीम

- १.१. नेपालमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालीमको इतिहास
- १.२. नेपालमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षाको नीति र कार्यक्रमहरु
- १.३. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालीमको रोजगारीसंग सम्बन्ध
- १.४. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालीममा उद्योग तथा निजी क्षेत्रका व्यावसायीहरुको भूमिका
- १.५. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालीममा निजी क्षेत्रको भूमिका
- १.६. अनौपचारिक शिक्षा र तालीमको मान्यता

२) प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालीमको शिक्षण/प्रशिक्षण सम्बन्धी व्यवस्थापन

- २.१. पाठ्यक्रम निर्माण विधि
- २.२. प्रशिक्षण विधि
- २.३. प्रशिक्षण सामग्रीहरु
- २.४. मूल्यांकन विधिहरु (प्रशिक्षण तथा प्रशिक्षार्थी)
- २.५. प्रयोगशाला/कार्यशाला व्यवस्थापन
- २.६. भौतिक पूर्वाधारहरु
- २.७. रोजगारीको लागि परामर्श सेवा
- २.८. प्रशिक्षक तालीम
- २.९. सीप प्रमाणिका

३) प्रशिक्षण सम्बन्धी अनुगमन मूल्यांकन

- ३.१. प्राविधिक शिक्षालयको अनुगमन
- ३.२. तालीम कार्यक्रमहरुको अनुगमन
- ३.३. शैक्षिक कार्यक्रमहरुको अनुगमन
- ३.४. तालीम दिने संस्था र रोजगारदाताहरु बीचको सम्बन्धबारे अनुगमन
- ३.५. तालीम कार्यक्रम र बजारको माग बीचको समन्वय सम्बन्धी अनुगमन अध्ययन
- ३.६. प्रशिक्षार्थी मूल्यांकन विधिको अनुगमन
- ३.७. सीपको मूल्यांकन र अनुगमन

४) शैक्षिक प्रशासन

- ४.१ संचालक समितिको भूमिका
- ४.२ स्थानीय आवश्यकता र तालीम कार्यक्रमबारे अध्ययन
- ४.३ प्रशिक्षक छनौट तथा तालीमको व्यवस्था
- ४.४ शिक्षालयको बजेट र कार्यक्रम
- ४.५ तालीम कार्यक्रम तथा संस्थाहरुको स्तर निर्धारण सूचक तथा कार्यान्वयन
- ४.६ अनुसन्धान प्रतिवेदनको कार्यान्वयन
- ४.७ परीक्षा संचालन
- ४.८ प्रशिक्षार्थी छनौट विधि
- ४.९ संस्था सम्बन्धन/स्वीकृति
- ४.१० प्राविधिक शिक्षाको संस्थागत सुधारमा व्यवस्थापनको उत्तरदायित्व
- ४.११ प्राविधिक शिक्षालय र स्थानीय समुदाय बीचको सम्बन्ध
- ४.१२ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीमको बजारीकरण
- ४.१३ प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालीमको गुणस्तर
- ४.१४ विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम
- ४.१५ प्राविधिक शिक्षा र साधारण शिक्षा विचको तुलनात्मक अध्ययन

॥ समाप्त ॥